

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.410.4.6.2024

**Pan
Marcin Dmowski
Burmistrz
Miasta Świdnik**

ul. Stanisława Wyspiańskiego 27
21-040 Świdnik

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/071 – Bezpieczeństwo zakładów, obiektów i urządzeń o istotnym znaczeniu dla funkcjonowania aglomeracji miejskich w województwie lubelskim.

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Miasta Świdnik (dalej: UM lub: Urząd), 21-040 Świdnik, ul. Stanisława Wyspiańskiego 27.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Marcin Dmowski, Burmistrz Miasta Świdnik od 7 maja 2024 r. (dalej: Burmistrz). Poprzednio tj. od 12 listopada 1998 r. do 6 maja 2024 r. Burmistrzem był Waldemar Jakson.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działania jednostki na rzecz ochrony zakładów, obiektów i urządzeń ważnych dla bezpieczeństwa publicznego w aglomeracjach miejskich. 2. Przygotowanie na wypadek zdarzenia skutkującego uszkodzeniem lub zniszczeniem zakładów, obiektów lub urządzeń istotnych dla funkcjonowania aglomeracji miejskiej.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2024 (do 31 maja, tj. do dnia zakończenia czynności kontrolnych z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały znaczenie dla oceny kontrolowanej działalności).
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontrolerzy	Joanna Jabłońska-Chyła inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr LLU/52/2024 z 8 marca 2024 r. (akta kontroli tom I str. 1-4)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Miasto Świdnik podejmowało w latach 2021-2024 (do 31 maja) działania na rzecz ochrony zakładów, obiektów i urządzeń ważnych dla bezpieczeństwa publicznego w aglomeracji miejskiej, jednakże nie było w pełni przygotowane na wypadek zdarzenia skutkującego uszkodzeniem lub zniszczeniem infrastruktury istotnej dla jego funkcjonowania.

Burmistrz zapewnił warunki organizacyjne i kadrowe w UM do prawidłowej realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, w tym również związanych z zaopatrzeniem w wodę, usuwaniem i oczyszczaniem ścieków oraz zaopatrzeniem w energię ciepłą, poprzez wyodrębnienie w strukturze organizacyjnej Urzędu Biura Bezpieczeństwa i Archiwum Zakładowego. Pracownicy Biura posiadali niezbędne kwalifikacje do zajmowania się zadaniami im powierzonymi. Niemniej jednak obowiązujący w okresie objętym kontrolą Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta, nie zawierał niektórych wymaganych przepisami zapisów, tj. określonych w art. 19 ust. 5 pkt 7 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków³. Urząd nie sporządzał również dodatkowych analiz ryzyka wystąpienia nieuprawnionej ingerencji w stosunku do zakładów, obiektów i urządzeń mających istotne znaczenie dla funkcjonowania Miasta, ograniczając się do analizy zagrożeń zawartej w Gminnych

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Dalej: ustawa o NIK.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz. U. z 2024 r. poz. 757. Dalej: ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę.

Planach Zarządzania Kryzysowego⁴. UM poza GPZK nie opracował innych planów lub dokumentacji na wypadek wystąpienia zakłóceń w realizacji zadań na rzecz zbiorowych potrzeb mieszkańców Miasta w zakresie zaopatrzenia w wodę, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, zaopatrzenia w energię ciepłą w związku z zaistnieniem sytuacji kryzysowej. W Urzędzie nie wprowadzono również procedur określających sposób szacowania potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę. W okresie objętym kontrolą spółki miejskie zarządzające siecią wodociągowo-kanalizacyjną i ciepłowniczą przekazały informacje o posiadanych zasobach i sprzęcie jedynie w wąskim zakresie. W Urzędzie nieterminowo dokonano aktualizacji GPZK z 2013 r. oraz nie sporządzono planów działania w zakresie obrony cywilnej na 2021 i 2022 rok. Plan Obrony Cywilnej Miasta z 2012 r. nie zawierał jednej z najważniejszych części, dotyczącej planowania i zapewnienia ochrony ujęć i urządzeń wodnych na wypadek zagrożenia zniszczeniem. Urząd przygotował, jednakże szczegółowe procedury dotyczące informowania i alarmowania mieszkańców o zagrożeniach i sytuacjach kryzysowych, które zawarł w GPZK. Na wniosek UM przedsiębiorstwa komunalne realizujące zbiorowe zaopatrzenie w wodę i energię ciepłą oraz odbiór ścieków, w grudniu 2023 r. poinformowały Urząd o stanie zabezpieczenia zarządzanej infrastruktury oraz o podjętych działaniach w tym zakresie.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Działania na rzecz ochrony zakładów, obiektów i urządzeń ważnych dla bezpieczeństwa publicznego w aglomeracjach miejskich

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2021-2024 (do 31 maja) w Urzędzie zadania z zakresu prowadzenia spraw związanych z nadzorem właścicielskim nad składnikami infrastruktury komunalnej Miasta, a także z utrzymaniem i zarządzaniem siecią ciepłowniczą, zaopatrzeniem w wodę, odprowadzaniem i neutralizacją ścieków komunalnych, jak również prowadzeniem nadzoru właścicielskiego nad spółkami, w których Miasto posiada udziały lub akcje, zostały przypisane Wydziałowi Infrastruktury i Zamówień Publicznych⁶, a od 23 czerwca 2023 r.⁷ Wydziałowi Infrastruktury i Ekologii. Na terenie Miasta realizacja zadań dotyczących zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie zaopatrzenia w wodę oraz usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych została powierzona Przedsiębiorstwu Komunalnemu PEGIMEK sp. z o.o. w Świdniku⁸, na podstawie zezwolenia Burmistrza Miasta Świdnika z 23 grudnia 2002 r.⁹, które w zakresie jakości usług wodociągowo-kanalizacyjnych zawierało odesłanie do Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków stanowiącego załącznik nr 1 do uchwały nr II/23/2002 Rady Miejskiej w Świdniku z 5 grudnia 2002 r. Warunki wprowadzania ograniczeń

⁴ Dalej: GPZK.

⁵ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miasta Świdnik stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 16/2019 Burmistrza Miasta Świdnik z 15 marca 2019 r.

⁷ Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miasta Świdnik stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 64/2023 Burmistrza Miasta Świdnik z 21 czerwca 2023 r., zmienionym zarządzeniem nr 82/2023 z 27 lipca 2023 r.

⁸ Dalej: Przedsiębiorstwo lub PK PEGIMEK.

⁹ Decyzja nr WIKI-I.7050/s/20/02.

dostarczania wody w przypadku jej niedoboru również zostały dookreślone w ww. Regulaminie.

Nadzór nad realizacją przez PK PEGIMEK ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczania wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków, w okresie objętym kontrolą, należał do obowiązków trzech wyznaczonych pracowników Wydziału Infrastruktury i Zamówień Publicznych oraz Wydziału Infrastruktury i Ekologii Urzędu.

W strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta Świdnik od 1 marca 2022 r. wyodrębniono Biuro Bezpieczeństwa i Archiwum Zakładowego¹⁰, do którego zadań należało m.in. planowanie, organizacja, wykonanie oraz koordynacja przedsięwzięć dotyczących zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej i zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom dla życia i zdrowia ludzi, a także związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym¹¹. W latach 2021-2022 (do 1 marca) zadania z zakresu zarządzania kryzysowego, niemilitarnych przygotowań obronnych, obroną cywilną i zapobieganiem innym nadzwyczajnym zagrożeniom dla życia i zdrowia ludzi należały do zakresu działania Wydziału Obsługi Klienta. Do zakresów obowiązków łącznie trzech pracowników ww. komórek organizacyjnych, w okresie objętym kontrolą należały m.in. realizacja zadań z zakresu zarządzania kryzysowego oraz obrony cywilnej. Pracownicy tych komórek organizacyjnych w latach 2021-2024 (do 31 maja) wzięli udział w 18 szkoleniach, których tematyka dotyczyła zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej oraz dostępu do informacji niejawnych, a jeden z pracowników ukończył studia podyplomowe z zakresu bezpieczeństwa narodowego i zarządzania kryzysowego.

W obowiązujących w latach 2021-2024 (do 31 maja) regulaminach organizacyjnych wskazano, iż do zadań wspólnych wszystkich komórek organizacyjnych Urzędu należało wykonywanie zadań z zakresu obronności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego odnośnie zadań merytorycznych realizowanych przez poszczególne komórki.

(akta kontroli str. 5-137, 139-168, 210-239, 689-690)

1.2. W Mieście zadanie w zakresie zbiorowego zaopatrzenia mieszkańców w wodę zostało powierzone PK PEGIMEK, które dostarczało w 2021 r. wodę dla 97,5% mieszkańców Miasta, a w 2022 r. dla 97,6%. Zbiorowe zaopatrzenie w energię ciepłą było wykonywane na terenie miasta przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej „PEC” w Świdniku sp. z o.o.¹² W latach objętych kontrolą PEC przekazało energię ciepłą mieszkańcom Świdnika w ilości: w 2021 r. – 409264 GJ, w 2022 r. – 374729 GJ, w 2023 r. – 346327 GJ i w 2024 r. (wg stanu na 29 lutego 2024 r.) – 106056 GJ. Usuwanie i oczyszczanie ścieków było realizowane przez Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lublinie sp. z o.o. za pośrednictwem PK PEGIMEK, które przekazywało ścieki do oczyszczalni w Hajdowie. PK PEGIMEK odbierał ścieki w 2021 r. od 95,1% mieszkańców Miasta, a w 2022 r. od 95,3%.

Uchwalony przez Radę Miasta Świdnik¹³ Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Przedsiębiorstwa na lata 2024-2027, zakładał m.in. modernizację studni głębinowej nr 9 zlokalizowanej na terenie Świdnika oraz modernizację, przebudowę i rozbudowę lokalnej przepompowni ścieków z terenu miasta a następnie przepompowanie ich do oczyszczalni ścieków „Hajdów” w Lublinie. Dodatkowo wskazano w ww. Wieloletnim planie na konieczność modernizacji kolektora kanalizacji Świdnik-Hajdów, który jest jedynym rurociągiem

¹⁰ Dalej: BBAZ.

¹¹ Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Urzędu Miasta Świdnik stanowiącym załącznik nr 1 do zarządzenia nr 11/2022 Burmistrza Miasta Świdnik z 28 lutego 2022 r.

¹² Dalej: PEC.

¹³ Uchwała nr LXXXIII/915/2024 z dnia 25 stycznia 2024 r.

odprowadzającym ścieki z terenu Świdnika, a pogarszający się stan techniczny tego kolektora wymaga przeprowadzenia stopniowej modernizacji jego odcinków.

(akta kontroli str. 240-253)

1.3. W okresie objętym kontrolą na terenie miasta obowiązywał GPZK zatwierdzony przez Starostę Świdnickiego 24 grudnia 2013 r. oraz Plan zatwierdzony 18 grudnia 2023 r. Oba GPZK zawierały wymagane w art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym¹⁴ elementy, w tym plan główny, zespół przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowych, procedury reagowania kryzysowego oraz załączniki funkcjonalne planu głównego określające m.in. procedury realizacji zadań z zakresu zarządzania kryzysowego, w tym związane z ochroną. Zarówno Plan z 2013 r. jaki i z 2023 r. zawierały charakterystykę zagrożeń bezpieczeństwa energetycznego i paliwowego oraz zakłóceń w dostarczaniu energii elektrycznej, jak również procedury działania w przypadku wystąpienia awarii systemów energetycznych. Wojewoda Lubelski poinformował Burmistrza pismem¹⁵ z 14 grudnia 2023 r., iż na terenie miasta nie było zlokalizowanych obiektów ujętych w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej opracowanym przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa. Kierownik Biura Bezpieczeństwa i Archiwum Zakładowego¹⁶ wyjaśnił, iż UM nie został formalnie poinformowany przez operatora infrastruktury krytycznej o znajdującej się na terenie miasta sieci oraz o urządzeniach elektroenergetycznych.

(akta kontroli str. 254-309, 340-343, 382-384)

W budżecie Miasta na 2021 r. została utworzona rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego w wysokości 580 tys. zł, co stanowiło 0,94% wydatków Miasta, pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Powyższe było zgodne z art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, który stanowi, iż w budżecie jednostki samorządu terytorialnego tworzy się rezerwę celową na realizację tych zadań w wysokości nie mniejszej niż 0,5% wydatków budżetu JST pomniejszonych o wskazane powyżej wydatki. W 2022 r. rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego wyniosła 452 tys. zł i stanowiła 0,56% kwoty wydatków Miasta obliczonych zgodnie z ww. art. 26 ust. 4 ustawy o zarządzaniu kryzysowym. Przedmiotowa rezerwa celowa w budżecie Miasta na 2023 r. została ustalona w wysokości 459,4 tys. zł, co stanowiło 1,05% zrealizowanych wydatków Miasta pomniejszonych o wydatki inwestycyjne, wydatki na wynagrodzenia i pochodne oraz wydatki na obsługę długu. Na 2024 r. w budżecie Miasta zaplanowano rezerwę celową na zadania z zakresu zarządzania kryzysowego w kwocie 490 tys. zł, co stanowiło 1,05% zaplanowanych wydatków, o których mowa w ustawie o zarządzaniu kryzysowym.

(akta kontroli str. 310-339)

1.4. Rada Miasta Świdnik uchwaliła 9 maja 2019 r. Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Miejskiej Świdnik¹⁷, zmieniony następnie uchwałami z 2 września 2021 r. oraz z 9 marca 2022 r. Projekt powyższego Regulaminu został przygotowany przez PK PEGIMEK. W Regulaminie określony został minimalny poziom usług świadczonych przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w zakresie dostarczanej wody i odprowadzania ścieków. Zobowiązano przedsiębiorstwo do dostarczania odbiorcy usług wodę w ilości nie mniejszej niż 0,5 m³ na dobę oraz do odbioru ścieków w analogicznej ilości. W § 14 Regulaminu został określony sposób postępowania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-

¹⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 122, ze zm. Dalej: ustawa o zarządzaniu kryzysowym.

¹⁵ Pismem nr ZK-III.6330.1.18.2023 z 14 grudnia 2023 r.

¹⁶ Dalej: BBAZ.

¹⁷ Stanowiący załącznik do uchwały nr VIII/13/2019.

kanalizacyjne w przypadku niedotrzymania ciągłości usług dostarczanej wody. Zgodnie z tą regulacją Przedsiębiorstwo ma obowiązek poinformowania odbiorców o planowanych przerwach lub ograniczeniach w dostawie wody, w sposób zwyczajowo przyjęty z wyprzedzeniem co najmniej 2-dniowym, a w przypadku niezaplanowanych przerw lub ograniczeń w dostawie wody, ma obowiązek poinformowania odbiorców usług, o ile przewidywany czas trwania przekracza 12 godzin. Ponadto PK PEGIMEK zobowiązano do zapewnienia zastępczego punktu poboru wody, w razie planowanej lub zaistniałej przerwy w dostawie wody przekraczającej 12 godzin z obowiązkiem jednoczesnego poinformowania o tym odbiorców usług oraz wskazania lokalizacji zastępczego punktu poboru ścieków. W Regulaminie nie określono, jednakże sposobu postępowania przez PK PEGIMEK w przypadku niedotrzymania odpowiednich parametrów dostarczanej wody oraz w przypadku wystąpienia zakłóceń w realizacji usług odprowadzania ścieków, co omówiono w dalszej części wystąpienia, w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 344-367)

Miasto w odniesieniu do PEC, nie ustaliło sposobu postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości dostaw energii cieplnej. Kierownik BBAZ wyjaśnił, iż w GPZK w rozdziale I.2 (siatka bezpieczeństwa), wskazano PEC w Świdniku jako podmiot wiodący w realizacji działań w każdej fazie zarządzania kryzysowego. W opinii Kierownika Biura, Spółka jako realizator działania jest w stanie określić ewentualne przyczyny i skutki przerwania ciągłości dostarczania energii cieplnej. PEC poinformowała UM, iż ma możliwość ograniczenia skutków zdarzeń terrorystycznych, ponieważ sieć ciepła w swojej znacznej części ma zasilanie pierścieniowe. Zdaniem Spółki, w przypadku awarii, spowodowanej również przez zdarzenia terrorystyczne, ciepło będzie dostarczane praktycznie bez zakłóceń w obrębie tych pierścieni.

(akta kontroli str. 340-343)

1.5. W Planach obowiązujących w latach 2021-2024 (do 31 maja) ujęta została charakterystyka zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego i paliwowego oraz zakłóceń w dostawach gazu, energii elektrycznej i wody. Prawdopodobieństwo wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego poprzez zakłócenia w dostarczaniu energii elektrycznej zostały w obu GPZK określone na poziomie prawdopodobne, a zakłócenia w dostarczaniu energii cieplnej i wody określono jako rzadkie.

(akta kontroli str. 267-270, 284-287)

W latach objętych kontrolą do UM nie wpłynęły żadne informacje o zidentyfikowanych zagrożeniach dla funkcjonowania zakładów, obiektów i urządzeń mających istotne znaczenie dla funkcjonowania Miasta, których zniszczenie lub uszkodzenie może stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi oraz środowiska. W odniesieniu do istniejących na terenie miasta ciepłowni, ujęć wody, wodociągów i oczyszczalni ścieków UM nie odnotował żadnych informacji o możliwości wystąpienia zagrożeń dla ww. infrastruktury. Zakłady i urządzenia nie znajdują się w strefie nadgranicznej, niemniej jednak na terenie ich oddziaływania znajdują się budynki administracji państwowej, samorządowej, szpital, komenda policji, zakłady produkcji, główne ciągi transportowe oraz lotnisko. Zgodnie z wyjaśnieniami Kierownika Biura Bezpieczeństwa i Archiwum Zakładowego UM, potencjalne zdarzenie nieuprawnionej ingerencji w poszczególne składniki infrastruktury wskazanej w art. w art. 5 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia¹⁸, może spowodować zakłócenia w dostawach ciepła lub wody lub brak możliwości odbioru ścieków, bądź

¹⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 1995. Dalej: ustawa o ochronie osób i mienia.

też może stanowić zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, a także stanowić negatywne skutki dla środowiska.

W 2024 r. na zlecenie Burmistrza¹⁹, została sporządzona analiza stanu infrastruktury krytycznej na terenie Miasta, w której jako jedno z zagrożeń została wymieniona dywersja lub sabotaż na terenie miasta z uwzględnieniem infrastruktury krytycznej, polegający przykładowo na pozbawieniu zasilania energetycznego, zatruciu ujęć wody, uniemożliwieniu pracy szpitala powiatowego. Prawdopodobieństwo wystąpienia tych zagrożeń oszacowano jako małe - w przypadku stabilnej sytuacji wewnętrznej, natomiast jako duże - w przypadku wprowadzenia wyższych stanów obronności Państwa lub niepokojów społecznych.

(akta kontroli str. 368-369, 388-399, 404-420, 457-488)

UM otrzymał 7 marca 2024 r.²⁰ pismo zawierające rekomendacje Starosty Świdnickiego w sprawie realizacji zadań obrony cywilnej i ochrony ludności w 2024 r. na terenie powiatu świdnickiego, zgodnie z którymi polecono Burmistrzowi m.in.:

- przeprowadzenie analizy systemu zasilania w wodę i sposobu „funkcjonowania publicznych urządzeń zaopatrzenia w wodę w warunkach specjalnych”,
- zaktualizowanie opracowanej dokumentację, zdefiniowanie potencjalnych zagrożeń związanych z zaopatrzeniem w wodę oraz potencjalne ich skutki,
- wypracowanie sposobu monitorowania zjawisk mogących stanowić źródło zakłócenia dostaw wody do odbiorców,
- dokonanie analizy możliwości zwiększenia ilości dostaw wody poprzez różne rozwiązania, w tym zagwarantowanie możliwości korzystania ze źródeł, sił i środków zewnętrznych.

Odnosząc się do wykonania ww. rekomendacji Burmistrz wyjaśnił, że w związku z realizacją innych, terminowych i pilnych zadań powyższe rekomendacje Starosty Świdnickiego nie były przez Urząd jeszcze podejmowane. Powyższe zadania Biuro Bezpieczeństwa i Archiwum Zakładowego, jako komórka właściwa m.in. ds. obrony cywilnej, będzie realizowało w III i IV kwartale 2024 r.

(akta kontroli str. 421-424, 431-435)

1.6. Obszary, obiekty i urządzenia o istotnym znaczeniu dla bezpieczeństwa publicznego zlokalizowane na terenie miasta nie były ujęte w jednolitym wykazie obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej opracowanym przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa. W okresie objętym kontrolą Miasto nie występowało, do Wojewody Lubelskiego o umieszczenie w prowadzonej przez niego ewidencji obszarów, obiektów i urządzeń podlegających obowiązkowej ochronie, o której mowa w art. 5 ust. 5 ustawy o ochronie osób i mienia, obszarów, obiektów i urządzeń istotnych dla funkcjonowania Świdnika. Nie rozważano też zasadności podejmowania działań w tym zakresie. Natomiast w marcu br. UM sporządził i przekazał Staroście Świdnickiemu wykaz kluczowej infrastruktury znajdującej się na terenie miasta, w którym ujęte zostały m.in. systemy infrastruktury zaopatrzenia w energię, surowce, energetyczne i paliwa oraz zaopatrzenie w wodę.

30 listopada 2023 r. Urząd zwrócił się do PK PEGIMEK oraz do PEC o udzielenie informacji w zakresie wdrożonych w przedsiębiorstwach planów ochrony fizycznej oraz podjętych działań, wpływających na bezpieczeństwo zarządzanej infrastruktury. Przedsiębiorstwa poinformowały²¹ Urząd o stanie zabezpieczenia zarządzanej infrastruktury oraz o podjętych działaniach w tym zakresie.

¹⁹ Umowa o dzieło z 11 stycznia 2024 r.

²⁰ Pismo nr ST.5553.1.2024.

²¹ W piśmie przesłanym przez PEC nr TZ/2258.2023 z 8 grudnia 2023 r. oraz w piśmie przesłanym przez PEGIMEK nr ZWIK/3446/2023 z 11 grudnia 2023 r.

1.7. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ochronie osób i mienia, obszary, obiekty, urządzenia i transporty ważne dla obronności, interesu gospodarczego państwa, bezpieczeństwa publicznego i innych ważnych interesów państwa podlegają obowiązkowej ochronie przez specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne lub odpowiednie zabezpieczenie techniczne. Do infrastruktury ważnej w zakresie bezpieczeństwa publicznego, zgodnie z art. 5 ust. 2 pkt 3 lit. a) ww. ustawy należą zakłady, obiekty i urządzenia mające istotne znaczenie dla funkcjonowania aglomeracji miejskich, w szczególności elektrownie, ciepłownie, ujęcia wody, wodociągi i oczyszczalnie ścieków.

Kierownik BBAZ UM wskazał, iż zgodnie z art. 5 ust. 3 ww. ustawy o ochronie osób i mienia szczegółowe wykazy obszarów, obiektów i urządzeń wymienionych w ust. 2 powołanego przepisu, sporządzają m.in. wojewodowie w stosunku do podległych, podporządkowanych lub nadzorowanych jednostek organizacyjnych. W związku z tym, iż Urząd nie otrzymał dotychczas wyciągu z jednolitego wykazu obiektów, instalacji, urządzeń i usług wchodzących w skład infrastruktury krytycznej oraz nie został poinformowany przez Wojewodę Lubelskiego o wydaniu decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 5 ust. 3 ustawy o ochronie osób i mienia, w ocenie Kierownika BBAZ brak było przesłanek do objęcia obowiązkową ochroną zakładów, obiektów i urządzeń ważnych dla bezpieczeństwa publicznego.

(akta kontroli str. 489-496)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności UM Świdnik w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. W Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków nie uregulowano sposobu postępowania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne w przypadku niedotrzymania odpowiednich parametrów dostarczanej wody oraz w przypadku wystąpienia zakłóceń w realizacji usług odprowadzania ścieków. W § 14 Regulaminu obowiązującego w okresie objętym kontrolą, wskazano jedynie sposób postępowania w sytuacji przerw lub ograniczeń w dostawie wody, co było niezgodne z art. 19 ust. 5 pkt 7 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę. Powyższy przepis stanowi, iż regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków określa prawa i obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego oraz odbiorców usług, w tym sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków.

Kierownik BBAZ wyjaśnił, iż ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków nie precyzuje co powinien zawierać punkt dotyczący sposobu postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i odprowadzonych do sieci kanalizacyjnej ścieków. Ponadto istniejący zapis Regulaminu został zaakceptowany przez opiniującego regulatora tj. Wody Polskie.

NIK zauważył, iż Postanowienie Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Lublinie z 13 grudnia 2018 r.²², w którym przedstawił opinię do Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Miasta Świdnik przyjętego uchwałą nr LVII/539/2018 Rady Miasta Świdnik w dniu 12 lipca 2018 r., zawierało wskazanie, iż przepis art. 19 ust. 5 pkt 7 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę określa niezbędne elementy regulaminu, do których ustawodawca zaliczył m.in. określenie sposobu postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do kanalizacji

²² Znak: LU.RET.070.107.2018.PW.

ścieków. W ww. Postanowieniu wskazano, iż w regulaminie Rada Miasta władna jest określić sposób postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i odprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków.

Zdaniem NIK uchwalony przez Radę Miasta Świdnik 9 maja 2019 r. Regulamin nie wypełniał dyspozycji ustawowej nałożonej na Miasto w tym zakresie, jak również wybiórczo zastosował się do opinii zawartych w ww. Postanowieniu przekazanym przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

(akta kontroli str. 344-366, 385-387)

OCENA CZĄSTKOWA

UM był przygotowany organizacyjnie oraz kadrowo na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej, w tym również związanej z nieuprawnioną ingerencją w infrastrukturę służącą do zaopatrzenia w wodę, usuwania i oczyszczania ścieków oraz zaopatrzenia w energię ciepłą. W strukturze Urzędu wyodrębniono komórkę organizacyjną podległą bezpośrednio Burmistrzowi zajmującą się m.in. sprawami z zakresu zarządzania kryzysowego, której pracownicy posiadali niezbędne kwalifikacje do zajmowania się zadaniami im powierzonymi. Niemniej jednak Urząd nie dokonywał dodatkowych analiz ryzyka wystąpienia nieuprawnionej ingerencji w stosunku do zakładów, obiektów i urządzeń mających istotne znaczenie dla funkcjonowania Miasta, poza analizą zagrożeń zawartą w GPZK. Obowiązujący PK PEGIMEK Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków nie zawierał wymaganych postanowień w zakresie postępowania w przypadku niedotrzymania ciągłości usług i odpowiednich parametrów dostarczanej wody i wprowadzanych do sieci kanalizacyjnej ścieków. Urząd od końca 2023 r. posiadał wiedzę o stanie zabezpieczenia infrastruktury zarządzanej przez przedsiębiorstwa zapewniające mieszkańcom Miasta zbiorowe zaopatrzenie w wodę i energię ciepłą oraz odbiór ścieków, jak też o podjętych przez te podmioty działaniach w tym zakresie.

OBSZAR

2. Przygotowanie na wypadek zdarzenia skutkującego uszkodzeniem lub zniszczeniem zakładów, obiektów lub urządzeń istotnych dla funkcjonowania aglomeracji miejskiej

Opis stanu faktycznego

2.1. W UM w latach 2021-2024 (do 31 maja) nie opracowano, poza GPZK, innych planów działania na wypadek wystąpienia zakłóceń w realizacji zadań na rzecz zbiorowych potrzeb mieszkańców w zakresie zaopatrzenia w wodę, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych lub zaopatrzenia w energię ciepłą na wypadek zaistnienia sytuacji kryzysowej.

W okresie objętym kontrolą Urząd nie dokonywał szacowania potrzeb w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę w sytuacji zakłócenia dostaw. Kierownik BBAZ wskazał, iż głównym powodem niedokonania szacowania potrzeb w tym zakresie, był brak podstaw prawnych nakładających ten obowiązek na Miasto. Kierownik powołał się ponadto na zapewnienia PK PEGIMEK, iż siedem niezależnych studni głębinowych pozwala na pełne zabezpieczenie wydobywanej wody, nawet w wypadku wyłączenia kilku z nich, a ze względu na parametry wydobywanej wody, nie ma konieczności jej uzdatniania. Urząd nie zlecił również Przedsiębiorstwu oszacowania potrzeb w zakresie zaopatrzenia w wodę mieszkańców Miasta.

UM nie posiadał mobilnych zbiorników na wodę pitną, natomiast w Zakładzie Wodociągów i Kanalizacji PK PEGIMEK były dostępne dwa zbiorniki mobilne do przewożenia wody pitnej. Urząd nie zawarł żadnych umów z podmiotami zewnętrznymi, mających na celu zapewnienie mieszkańcom dostępu do wody pitnej w sytuacjach kryzysowych.

Burmistrz Miasta był jednym z uczestników Procedury postępowania na wypadek pogorszenia jakości wody w zakresie parametrów mikrobiologicznych i fizykochemicznych dostarczanej wody w ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę na terenie obszaru działalności w zakresie dostawy wody²³ wydanej przez PK PEGIMEK. Zgodnie z tą Procedurą do zadań Burmistrza należy informowanie mieszkańców Miasta o przypadkach m.in. przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów jakości wody oraz związanych z nimi zagrożeniach zdrowotnych, o pogorszeniu wody pod względem organoleptycznym, bądź o planowanych przez Przedsiębiorstwo przedsięwzięciach naprawczych i harmonogramach ich realizacji. Burmistrz jest również zobowiązany do informowania mieszkańców o braku przydatności wody do spożycia i związanych z tym zagrożeniach zdrowotnych wraz z informacją o podjętych i planowanych działaniach naprawczych.

(akta kontroli str. 691-696)

W Planach obowiązujących w okresie objętym kontrolą, zostały wymienione możliwe skutki wystąpienia zagrożeń spowodowanych zakłóceniami w dostawach wody oraz w dostawach energii cieplnej tj. zagrożenie dla życia i zdrowia ludności, konieczność zorganizowania awaryjnego dowożenia wody, trudności w gaszeniu pożarów, obniżenie stanu sanitarno-higienicznego w rejonach pozbawionych wody przez dłuższy czas, możliwość zniszczenia lub uszkodzenie odcinka drogi i wyłączenie go z ruchu, duże straty materialne. W GPZK wskazano, iż podmioty odpowiedzialne za utrzymanie sieci wodociągowej oraz sieci ciepłowniczej posiadają wewnętrzne procedury działania w sytuacjach kryzysowych, które są wdrażane podczas nieprzewidzianych sytuacji. Podmioty zarządzające tą infrastrukturą tj. PK PEGIMEK oraz PEC, zostały wymienione w siatce bezpieczeństwa GPZK jako podmioty wiodące w realizacji zadań w poszczególnych fazach zarządzania kryzysowego. Zdaniem Kierownika BBAZ, podmioty zarządzające siecią wodociagową i ciepłowniczą są najlepiej przygotowane pod względem merytorycznym do realizacji tych zadań, jak również posiadają odpowiednie siły i środki. Kierownik wskazał, iż przedstawiciele tych podmiotów wchodzi w skład Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, który zgodnie z siatką bezpieczeństwa, jest podmiotem wspomagającym w fazie reagowania i odbudowy.

W Regulaminie dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Miejskiej Świdnik obowiązującym w okresie objętym kontrolą, Przedsiębiorstwo zostało zobowiązane do zapewnienia zastępczego punktu poboru wody i wskazania jego lokalizacji, w przypadku przerwy w dostawie wody przekraczającej 12 godzin. Z kolei w Standardowej procedurze operacyjnej PK PEGIMEK zostało zobowiązane do dowozu wody pitnej cysternami do miejsc pozbawionych wody, a także do awaryjnego zaopatrzenia ludności w wodę pitną z ujęć nieobjętych skażeniem lub do zapewnienia wody pitnej butelkowanej.

W odniesieniu do dostaw energii cieplnej na terenie miasta, sposób postępowania w przypadku wystąpienia ograniczeń w dostawie ciepła na potrzeby ogrzewania i przygotowania ciepłej wody został uregulowany w Planie wprowadzania ograniczeń w dostawie i poborze ciepła dla Miasta Świdnik w latach 2024-2027 zatwierdzonym przez Wojewodę Lubelskiego 29 lutego 2024 r. oraz w analogicznym Planie obowiązującym w okresie wcześniejszym. Powyższy Plan zawierał zasady ograniczeń w dostawie ciepła oraz zasady powiadamiania odbiorców ciepła o konieczności wprowadzenia ograniczeń. W planie wskazano

²³ Data wydania 17 listopada 2016 r. Dalej: Standardowa procedura operacyjna.

również osobę odpowiedzialną za realizację poleceń programu ograniczenia ciepła tj. Kierownika ds. wykonawstwa i utrzymania ruchu w PEC.

(akta kontroli str. 169-192, 267-269, 284-289, 344-350, 400-403, 691-696)

2.2. GPZK, zatwierdzony 24 grudnia 2013 r. i obowiązujący do 18 grudnia 2023 r., był w okresie objętym kontrolą aktualizowany w styczniu i lutym 2023 r., poprzednia aktualizacja Planu została sporządzona w grudniu 2020 r. Aktualizacja, polegająca na zmianie arkusza uzgodnień i opinii, dokonana w styczniu i lutym 2023 r. została zatem sporządzona po terminie wskazanym w art. 5 ust. 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, co szczegółowo omówiono w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 497-506)

Zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt 1 ustawy o zarządzaniu kryzysowym do zadań Burmistrza należało kierowanie monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie Miasta. Burmistrz wskazał, iż realizował te zadania poprzez przeprowadzanie okresowych ewaluacji gotowości służb w 2022 r. i w 2023 r. polegające na wymianie informacji pomiędzy PK PEGIMEK a UM. Przekazane wówczas informacje dotyczyły liczby posiadanych agregatów prądotwórczych²⁴ oraz liczby eksploatowanych ujęć wody²⁵. W UM nie były szacowane potrzeby w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę pitną. Kierownik BBAZ w wyjaśnieniach wskazał, iż powodem niedokonania szacowania potrzeb w zakresie zaopatrzenia ludności w wodę, w tym w wodę pitną, w sytuacji powodującej zakłócenia dostaw wody, jest brak podstaw prawnych nakładających ten obowiązek. Kierownik powołał się ponadto na zapewnienia PK PEGIMEK, iż osiem niezależnych studni głębinowych pozwala na pełne zabezpieczenie wydobywanej wody, nawet w wypadku wyłączenia kilku z nich.

(akta kontroli str. 193-207, 400-403)

W Planie Obrony Cywilnej Miasta Świdnika sporządzonym w 2012 r. i obowiązującym do 22 kwietnia 2022 r. wskazano PK PEGIMEK jako podmiot odpowiedzialny za zapewnienie dostaw wody pitnej dla ludności i wyznaczonych zakładów oraz wody do urządzeń specjalnych do likwidacji skażeń i do celów przeciwpożarowych. W Planie podano również ilość ujęć podziemnych i krytych zbiorników istniejących na terenie miasta, a także określono potrzebną ilość wody w warunkach dostaw ograniczonych dla ludności, urządzeń specjalnych oraz dla celów przeciwpożarowych.

Zgodnie z § 3 pkt 10 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, szefów obrony cywilnej województw, powiatów i gmin²⁶, do zakresu działania Burmistrza jako szefa obrony cywilnej Miasta należało m.in. planowanie i zapewnienie ochrony ujęć i urządzeń wodnych na wypadek zagrożenia zniszczeniem. W obowiązującym do 23 kwietnia 2022 r. Planie Obrony Cywilnej Miasta Świdnik ww. działanie nie zostało ujęte, co zostało omówione w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 544-546, 624-631)

Na podstawie § 5 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, Burmistrz był obowiązany do opracowywania rocznych planów działania w zakresie obrony cywilnej i do ich uzgodnienia ze Starostą Świdnickim. Burmistrz nie opracował rocznych planów działania w zakresie obrony cywilnej na

²⁴ Pismo nr ZWiK/413/107/2022 z 11 lutego 2022 r. oraz pismo nr ZA/347/2023 z 31 stycznia 2023 r.

²⁵ Pismo nr ZWiK/379/105/2022 z 9 lutego 2022 r. oraz pismo nr ZWiK/380/101/2023 z 1 lutego 2023 r.

²⁶ Dz. U. Nr 96 poz. 850 – uchylone z dniem 23 kwietnia 2022 r. Dalej: Rozporządzenie w sprawie działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju.

2021 i 2022 r. dla Miasta Świdnik, co zostało szczegółowo omówione w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 611-623)

W GPZK obowiązujących w UM w latach 2021-2024 (do 31 maja) zawarto zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń. Wymienione zostały rodzaje środków informowania ludności oraz rodzaje środków ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach. Określono również zasady koordynacji przepływu informacji o zagrożeniach i zdarzeniach oraz elementy składowe komunikatu o zagrożeniu.

W Module zadaniowym nr 5 GPZK z 2023 r., który dotyczy uruchomienia systemu ostrzegania i alarmowania ludności o zagrożeniach na terenie powiatu oraz personelu własnego urzędu, wskazano jako cel zadania natychmiastowe poinformowanie ludności przebywającej na terenie miasta o zagrożeniu. Decyzję o uruchomieniu systemu ostrzegania i alarmowania podejmuje Burmistrz lub osoba działająca z jego upoważnienia. Wskazano również tryb uruchamiania zasobów i organizację kierowania oraz wymieniono instytucje zewnętrzne zapewniające wsparcie procesu ostrzegania i alarmowania.

(akta kontroli str. 254-309, 574-610)

Zarządzeniem nr 41/2023 z 22 lutego 2023 r. Burmistrz Miasta wprowadził do stosowania Regulamin Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego, w którym do szczegółowych zadań Zespołu należały m.in. niżej wymienione zadania, mające na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym:

- prowadzenie kontroli i nadzoru nad przyjętymi lub przekazanymi do realizacji zadaniami o charakterze prewencyjnym w fazie przygotowania,
- monitorowanie zagrożeń i ich skutków,
- planowanie, koordynowanie i udział w realizacji procesu szkolenia struktur zarządzania kryzysowego oraz sił ratowniczych,
- przygotowanie warunków i rozwiązań organizacyjno-prawnych zabezpieczających koordynację pomocy humanitarnej dla ludności poszkodowanej.

Kierownik BBAZ wyjaśnił, iż ww. zadania oprócz pierwszego z nich, były dotychczas realizowane. Monitorowanie zagrożeń i ich skutków, było realizowane przez Biuro poprzez regularne przekazywanie członkom Zespołu ostrzeżeń i prognoz niebezpiecznych zjawisk meteorologicznych wydanych przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej. Zadanie polegające na prowadzeniu kontroli i nadzoru nad przyjętymi lub przekazanymi do realizacji zadaniami o charakterze prewencyjnym, nie było realizowane przez Zespół, ponieważ GPZK, który wskazuje w siatce bezpieczeństwa podmioty wiodące w realizacji zadań związanych z poszczególnymi zagrożeniami, został zatwierdzony przez Starostę Świdnickiego pod koniec grudnia 2023 r. Zdaniem Kierownika BBAZ trzeba dać czas jednostkom na przygotowanie odpowiednich procedur.

(akta kontroli str. 509-521)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności UM Świdnik w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Niedokonanie w terminie aktualizacji GPZK, zatwierdzonego 24 grudnia 2013 r. i obowiązującego do 18 grudnia 2023 r. Plan był w okresie objętym kontrolą aktualizowany w lutym 2023 r., a poprzednia aktualizacja odbyła się w grudniu 2020 r. Aktualizacja dokonana w styczniu i lutym 2023 r. została zatem sporządzona po terminie wskazanym w art. 5 ust. 3 ustawy o zarządzaniu kryzysowym, który stanowi, iż plan zarządzania kryzysowego powinien być systematycznie aktualizowany, z zachowaniem cykli planowania nie dłuższych niż dwa lata.

Burmistrz wyjaśnił, iż ww. aktualizacja GPZZ przekracza ustawowy termin, co było spowodowane natłokiem obowiązków dotyczących realizacji zadań związanych z kryzysem uchodźczy oraz aktualizacją *Planu Operacyjnego Funkcjonowania Miasta w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny*.
(akta kontroli str. 497-506)

2. Nieopracowanie rocznych planów działania w zakresie obrony cywilnej na 2021 i na 2022 rok, do czego Burmistrz był obowiązany jako szef obrony cywilnej Miasta na podstawie § 5 ust. 1 Rozporządzenia w sprawie zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju oraz nieprzedłożenie ich Staroście Świdnickiemu do uzgodnienia.

Kierownik BBAZ wyjaśnił, iż okres od marca 2020 r. był czasem intensywnych działań związanych z zabezpieczeniem mieszkańców Świdnika przed skutkami pandemii COVID-19. Pracownicy byli mocno zaangażowani w działania podejmowane zarówno przez władze Świdnika, jak również wykonywali działania wynikające z poleceń i dyspozycji Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Starostwa Świdnickiego.
(akta kontroli str. 544-546)

3. Nieujęcie w Planie Obrony Cywilnej Miasta zadania polegającego na planowaniu i zapewnieniu ochrony ujęć i urządzeń wodnych na wypadek zagrożenia zniszczeniem, co było niezgodne z § 3 pkt 10 Rozporządzenia w sprawie zakresu działania Szefa Obrony Cywilnej Kraju, bowiem do zakresu działania Burmistrza jako szefa obrony cywilnej Miasta należało m.in. planowanie i zapewnienie ochrony ujęć i urządzeń wodnych na wypadek zagrożenia zniszczeniem. W spisie treści Planu Obrony Cywilnej Miasta sporządzonego w 2012 r. znajduje się załącznik nr 12 Planowanie i zapewnienie ochrony produktów rolnych, zwierząt gospodarskich oraz produktów żywnościowych pasz, a także ujęć i urządzeń wodnych oraz innych obiektów użyteczności publicznej na wypadek zagrożenia zniszczeniem. W Planie jednak brak jest tego załącznika, pomimo to ciągłość numeracji jego stron została zachowana.

Zdaniem Burmistrza wskazuje to, iż ww. załącznik nie został przygotowany przez osobę przygotowującą wspomniany Plan. Burmistrz wyjaśnił, iż ze względu na upływ czasu od momentu wytworzenia tego dokumentu trudno jest podać przyczynę braku ww. Załącznika, a ponadto pracownik, który opracował powyższy Plan przeszedł na emeryturę. Burmistrz wskazuje w wyjaśnieniach również, iż opracowany w takiej formie Plan Obrony Cywilnej Miasta został uzgodniony przez starostę Powiatu Świdnickiego – Szefa Obrony Cywilnej Powiatu.

(akta kontroli str. 624-631)

OCENA CZĄSTKOWA

UM poza GPZK nie opracował innych planów lub dokumentacji na wypadek wystąpienia zakłóceń w realizacji zadań na rzecz zbiorowych potrzeb mieszkańców w zakresie zaopatrzenia w wodę, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, zaopatrzenia w energię ciepłą w związku z zaistnieniem sytuacji kryzysowej. W Urzędzie nie wprowadzono również procedur określających sposób szacowania potrzeb ludności w zakresie zaopatrzenia w wodę. Urząd posiadał fragmentaryczną wiedzę dotyczącą sprzętu, pozostającego w zasobach przedsiębiorstw komunalnych, niezbędnego do reagowania na sytuacje kryzysowe w zakresie zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę i energię ciepłą. Nieterminowo dokonano aktualizacji GPZK z 2013 r. oraz nie sporządzono planów działania w zakresie obrony cywilnej na 2021 i na 2022 rok. Plan Obrony Cywilnej Miasta z 2012 r. nie zawierał części dotyczącej planowania i zapewnienia ochrony ujęć i urządzeń wodnych na wypadek zagrożenia zniszczeniem. W GPZK uregulowano zasady i tryb informowania mieszkańców Miasta o wystąpieniu sytuacji kryzysowej, jak również alarmowania o zagrożeniach.

IV. Uwagi i wnioski

Wniosek

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o uzupełnienie obowiązującego Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie Gminy Miejskiej Świdnik (§ 14) o regulację w zakresie sposobu postępowania w przypadku niedotrzymania przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne odpowiednich parametrów dostarczanej wody oraz w przypadku wystąpienia zakłóceń w realizacji usług odprowadzania ścieków.

W zakresie pozostałych nieprawidłowości NIK nie formułuje wniosków z uwagi na obecny stan prawny związany z uchyleniem z dniem 23 kwietnia 2022 r. przepisów dotyczących obrony cywilnej, tj. ustawy z 21 listopada 1976 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej²⁷ oraz przepisów wydanych na jej podstawie.

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 9 lipca 2024 r.

Kontroler:
Joanna Jabłońska-Chyła
Inspektor kontroli państwowej
/podpisano elektronicznie/

p.o. Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Szempruch
/podpisano elektronicznie/

²⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 372, ze zm.